

3. Дон І., Петруша Ю. Фізико-хімічні показники якості різних сортів меду. *Мистецтво наукової думки*. 2019. №. 7. С. 46-49.
4. ДСТУ 4497:2005 Мед натуральний. URL: <https://uk.tehnologam.com/dstu-4497-2005-med-naturalnyj/>
5. Мягка К. С., Ткачук С. А. Фізико-хімічні показники липового меду за різних способів обробки бджолосімей флорфеніколом. *Наукові доповіді Національного університету біоресурсів і природокористування України*. 2018. №. 5.
6. Novgorodska N. V., Blashchuk V. V. Дослідження якісних показників меду різного походження. *Scientific Messenger of LNU of Veterinary Medicine and Biotechnologies. Series: Agricultural sciences*. 2016. Т. 18. №. 1. С. 209-211.

УДК 636.09:614.95:636.7.084

МІКРОСТРУКТУРНИЙ АНАЛІЗ ВОЛОГИХ КОРМІВ ПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА ДЛЯ СОБАК

Новіков Л. С., Півень О. Т.

Одеський державний аграрний університет, м. Одеса, Україна

Актуальність. Корми промислового виробництва для тварин є дуже різноманітною та диференційованою продукцією. Диференціація здійснюється за вмістом вологи, складом корму і його вартістю; видом, віком, породою, розміром, фізіологічним станом, станом здоров'я тварин, тощо. Загалом, в Україні домінують корми економ-класу для тварин. Проте, як свідчать дослідження, корми цього класу характеризуються невисокою якістю вихідної сировини, не завжди збалансовані, повноцінні. Вони містять харчові барвники, смакові добавки, що чинять негативний вплив на стан здоров'я тварин [5].

У той же час, введення до складу кормів консервантів і антиоксидантів є необхідним для максимального збереження у них поживних речовин і енергії корму, запобігання розвитку небажаної мікрофлори, збереження якості. Доведено, що штучні добавки є більш токсичними, проте й більш ефективними, у порівнянні з натуральними (токофероли, лимонна кислота, вітаміни Е та С, витяжки з трав) [1].

З метою виявлення якості м'ясних продуктів, у тому числі і кормів для непродуктивних тварин, найчастіше використовуються методи імуноферментного аналізу, хроматографічні методи та ПЛР-діагностику, які є високочутливими, точними і швидкими. Проте, за їх допомогою важко виявити заміну м'яса іншими тваринними компонентами. Застосування хімічних, фізико-хімічних та біохімічних методів дозволяє отримувати інформацію про енергетичну цінність м'ясопродуктів. Застосування мікроструктурного методу контролю дозволяє виявити фальсифікацію, проводити ідентифікацію складників та встановлювати реальний склад більшості м'ясопродуктів [4]. Доцільність застосування мікроструктурного аналізу у ветеринарно-санітарній експертизі з метою визначення якості продукції доведена також рядом вітчизняних вчених [3, 6].

Усе вищевикладене вказує на актуальність обраної теми дослідження.

Мета. Метою роботи було дослідити мікроструктурний склад найбільш поширених вологих кормів промислового виробництва для собак.

Матеріали і методи. Для проведення дослідження було відібрано 5 зразків вологих кормів для собак відомих виробників. Корми відносились до різних класів. Усі вони були досліджені гістологічно за загальноприйнятими методиками (ДСТУ 7 063:2009) [2].

Результати. У ході мікроструктурного аналізу вологих кормів промислового виробництва для собак виявлено диференційовані органічні елементи, до яких відносяться хрящова тканина, стінки бронхів, дрібних судин, сполучна тканина, посмугована м'язова тканина, недиференційовані органічні елементи, домішки недиференційованих органічних включень. Дані параметри вказують, що дослідні зразки кормів виготовлені із сировини, що піддавалася заморожуванню. Виявлено, що у кормах економ-класу вміст мосмугової м'язової тканини знаходиться в межах 3 %, преміум-класу – 5 %, суперпреміум-класу – більше 8 %.

Висновки. Мікроструктурне дослідження є доцільним за визначення якості кормів промислового виробництва для собак. Воно дає змогу встановити склад продукту, вміст у ньому м'ясної сировини, її стан, а також дає можливість ідентифікувати наявність у кормах неорганічних домішок.

Список літератури

1. Белошицкая И. И., Тарасенко Л. О. Роль консервантов и антиоксидантов в сухих кормах для кошек и собак. *Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького*. 2016. №1-2 (65). С. 168-172.
2. ДСТУ 7063:2009. Напівфабрикати м'ясні та м'ясо-рослинні січені. Визначення складників мікроструктурним методом. Київ: Держспоживстандарт України. 2009. 10 с.
3. Євстаф'єва В. О., Сорокова В. В., Мельничук В. В., Сорокова С. С. Мікроструктурний аналіз якості ковбасних виробів різних видів. *Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини*. 2017. №. 2. С. 207-211.
4. Коцюмбас І. Я., Коцюмбас Г. І., Щербентовська О. М. Якість, безпека і фальсифікація м'ясної продукції. Практичне застосування мікроструктурного методу контролю. URL: <http://archive.inenbiol.com.ua:8080/ntb/ntb4/pdf/4/4.pdf>
5. Химич М. С., Белошицкая И. И. Анализ отечественного рынка кормов для непродуктивных животных (собак и кошек). *Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького*. 2015. №1-2 (61). С. 302-307.
6. Шутченко П. О., Стегній Б. Т., Медвідь К. О. Мікроструктурний аналіз як метод контролю складу та якості м'ясопродуктів. *Ветеринарна медицина*. 2013. №. 97. С. 491-492.

УДК 619:636.2:618.2

ЕФЕКТИВНІСТЬ СТИМУЛЯЦІЇ СТАТЕВОЇ ФУНКЦІЇ У КОРІВ ГОРМОНАЛЬНИМИ І ТКАНІННИМИ ПРЕПАРАТАМИ

Протопопенко В.Д., Розум Є.Є.

Одеський державний аграрний університет, м. Одеса, Україна

Мета роботи: Проаналізувати стан відтворення корів та визначити ефективність використання гормональних і тканинних препаратів для стимуляції статевої функції.

Методи виконання роботи: клінічні (акушерська і гінекологічна диспансеризація), хімічні та біохімічні дослідження

Актуальність теми. Згідно статистичним даним за останні 10 років в сільськогосподарських підприємствах країни вихід телят на 100 корів знизився з 83–85 до 60–65 гол. Підвищення заплідненості тварин і скорочення тривалості сервіс-періоду значною мірою залежить від строків відновлення репродуктивної функції корів після